

Hódmezővásárhelyen kezelhetetlenek a kisebbségi lakás gondok

A romák kérdése a cigányság nélkül nem oldható meg

Sokan méltatlan körülmények között élnek. A rászorultság nem vitatható

Illusztráció: Tésik Attila

A mai napig kezelhetetlen a romák lakásproblémája Vásárhelyen, hiszen kevésbé bérthon van a városban, a pályázati feltételeknek pedig csak néhány cigány család felel meg – derül ki a kisebbségek helyzetét elemző tájékoztatóból.

A cigány kisebbség lakhatási gondjainak megoldása az egyik legegyszerűbb probléma az egész országban, s nincs ez másként Hódmezővásárhelyen sem. A helyi kisebbségek, vagyis a németek és a romák helyzetével foglalkozó, a csütörtöki közgyűlés elé kerülő tájékoztatóból kiderül, hogy a cigány származásúak az utóbbi tíz esztendőben a város különböző pontjain, így a Szabadság téren, a Dobó Katalin és a Rezeda utcában is jelentős számban kaptak lakást, de még mindig sokan vannak azonban, akik otthonra várnak.

Pontos adat nem áll rendelkezésre arról,

hány roma él a városban, számukat néhány ezerre becsülik, s legtöbbjük szociális rászorultsága nem vitatható. A vizsgálat azonban kitér arra is, hogy kiéleződött lakhatási problémáik a mai napig kezelhetetlenek. A 100 szociális bérlakás sem oldotta meg a gondokat, hiszen 700 igénylőből kevés kisebbségi származású tudott csak megfelelni a szigorú pályázati feltételeknek.

Persze nem csupán ilyen problémákkal szembesülnek a romák nap mint nap. Az oktatás terén történő felzárkóztatásuk érdekében az önkormányzat átvilágította az intézményhálózatot, lehetőségek után kutatva. Az Észak utcai óvodában alkalmazott holland módszer például az eltérő szociális háttérrel rendelkező gyerekeket készíti fel a későbbi követelményekre, míg a József Attila iskola feladatult kapta, hogy szervezze meg a felnőttoktatást a 6-8. osztályban. Ez utóbbit

azonban jelentkező híján nem sikerült beindítani.

A város az intézményekkel karöltve számos pályázatot is benyújtott, s nemrég, közel 70 ezer eurót nyertek például a roma gyermekek iskolai integrációját elősegítő pedagógiai programokra. A cigány kisebbségi önkormányzattal (CKÖ) azonban nem felhőtlen az együttműködés. Egy tavalyi, párbeszédteremtő beszélgetéssorozat egyik rendezvényén ugyanis nem képviseltette magát a CKÖ, amelynek, mint azt utóbbi *Irhás József* elnök elmondta, egy elkavardott meghívó volt az oka. *Lázár János* polgármester is hangsúlyozta már, hogy egyelőre nem lát partnert a valódi közös munkára. Márpedig a cigánykérdést a cigányság közreműködése nélkül Vásárhelyen sem lehet megoldani.

SZ. A. K.

Sikeres a tavaszi fesztivál Szegeden

Egyértelműen sikert aratott a nagy hagyományokkal rendelkező budapesti nemzetközi programsorozathoz kapcsolódó, holnap befejeződő I. Szegedi Tavaszi Fesztivál. A közönség érdeklődése jelzi: érdemes a jövőben is megszervezni a rendezvénysorozatot.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Müller Péter, Fellegi Ádám, Zséda, valamint Temesi Mária és növendékei voltak tegnap a tavaszi fesztivál főszereplői. A közönség érdeklődése folyamatos a szegedi rendezvénysorozat iránt, ami azt jelzi: érdemes névös programokkal hagyományt tenni. Nem csupán az esti koncertek, előadások vonzzák a publikumot, hanem a napközben nyitva tartó tárlatok is, például a várban látható játékiállítás, vagy *Pacsika Emília* textilművész *Fohászok* című tárlata, amely a nagyszínház előcsarnokában kapott méltó helyet.

A Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja, az SZTE ZFK tanára, *Vizsolyi Livia* fagottművész Én és a hangszerem... címmel ad koncertet ma délután fél 5-től a Frisay Tereben. Délután 5 órától a Móra Ferenc Könyvesboltban Protokoll az életem címmel *Görög Ibolyával*, a Miniszterelnöki Hivatal egykori protokollfőnökével rendeznek találkozót. A szegedi dómbarlangban este 7 órától *Egétő Mária és Simon Tamás* orgonaművészek közreműködésével fellépő Brass in the Five fúvósötös nem kell bemutatni, hiszen többször is játszottak már itt. Fergeteges sikert arattak, amikor *Gregor Józseffel* adtak koncertet a városháza Muzsikáló Udvarán. A nemzetközi koncertéletben is egyre ismertebbé váló csapat ma este Bach-, Händel-, Vivaldi-, Corelli- és Liszt-műveket játszik. Esté 8 órától rendezik meg a népszerű énekes-színész-

nő, *Malek Andrea* és bécsi barátai koncertjét. Négy sikeres lemezének anyagából is elhangzik majd néhány szám a készülő önálló show-jában, amelyből most *Walter Lochmann* zongorista és *Christian Peter Hauser* énekes közreműködésével ad elő részleteket.

A fesztivál zárónapján, holnap délután 4 órától a Virág cukrászdában a Mese habbal-sorozatban *Temesvári Beáta* pszichiáter, *Gósi Gábor*, a Vadaspark igazgatója és *Kancsár József* színművész, a Pincészinha művészei vezetik a mesét. Este fél 8-tól Daniel Keyes *Ötödik Sally* című színdarabját láthatja a közönség *Szalay Kriszta*, *Cserna Antal*, *Csuja Imre*, *Felhőfy-Kiss László* és *Orosz Helga* szereplésével a Pincészinha-ban. Végül este 8 órától az 1995-ben alakult, örökzöld slágereket éneklő *Four Fathers* ad könnyed szórakozást ígérő koncertet a Szegedi Ifjúsági Házban.

Malek Andrea készülő önálló show-jából ad majd elő részleteket

Fotó: Karnok Csaba

Mindszenti halászmester

Legnagyobb zsákmánya egy 85 kilós harcsa volt a mindszenti Kőrösi Imrének.

MUNKATÁRSUNKTÓL

– Aki nem tud annyi halat fogni, hogy megéljen belőle, annak felkopik az álla – ezzel a megjegyzéssel bocsátotta útjára az egyik oktató több mint 20 évvel ezelőtt a mindszenti Kőrösi Imre halászmestert. A tati szakmai vizsgáról körülbelül ennyi tudással térhetett haza annak idején a most 57 éves férfi, aki – úgy érzi – akkor még nem értett a halászathoz.

– A vizsgára vettem ugyan egy vadvízi halakról szóló könyvet, ám azt ki se nyitottam – magyarázza az eredetileg hűtőgépszerelő szakmunkás. A mindszenti Búza kocsmá neves közönsége fél fülle hallgatja az anekdotázást, jól ismerik Imrét, aki az ivó törzsvendégének számít. A férfitől az is megtudjuk, hogy miután fogalma sem volt a halászatról, egy mártélyi halászmestertől kért segítséget. Így végül *Molnár József* jóvoltából sajátította el a szakma fortélyait.

– A mindszenti nagyrévnél dolgozom, most már a fiammal együtt – mondta Kőrösi Imre. – Ez változó jövedelmet hoz a családi kasszába. Évekkel ezelőtt a ciánszennyezés nagyon tönkrevágott minket, de azért úgy-ahogy talpra álltunk. Egyébként általában a fiam fogja a halakat, én meg eladom, s elköltöm a pénzt. – Tényleg, kell valakinek hal? – kérdezte az ivó vendégeit.

Kőrösi Imre egyébként a kutyagyógyásza esküszik. Eddigi legnagyobb zsákmánya egy 85 kilós harcsa volt.

A nyugdíjba vonulók helyére nem állnak be a fiatalok

Vonzások és változások az orvosi pályán

Igaz-e, hogy egyre kevesebb fiatal választja az orvosi pályát? Megfelele-e a valóságnak az az állítás, hogy a képzésük befejezése után egyre kevesebben vállalnak munkát a betegágyak mellett?

Ezekre a kérdésekre is igyekszik válaszolni egy most megjelent egészségügyi minisztériumi vitaanyag, amelynek elkészítésében külső szakértők – köztük a szegedi agysebész professzor, *dr. Bodosi Mihály* – is közreműködtek. Önálló mellékletként hozta a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetségének folyóirata, a *MOTESZ* Magazin, amelynek főszerkesztője szintén szegedi, neurológusprofesszor, *dr. Vécsei László* akadémikus.

Hiányszakmák

Az egyik kulcskérdés az oktatás. A korábban slágernek számító orvosegyetemekre ma alig van túljelentkezés – állapítja meg a szakértői összesség. Pedig az úgynevezett keretszám, a felvehető hallgatók száma is kevesebb, mint mondjuk egy évtizede. Négy-öt évvel ezelőtt a jelenlegi orvosok közel harmada, mintegy 10 ezer orvos nyugdíjba megy. A keletkező hiánynak mindössze a harmadát lehetne biztosítani a szakképzés számára – úgy öt év alatt. Persze csak akkor, ha mindegyik diplomás belépne a szakképzésbe. És ha nem hiányozna máris minden tizennyedik orvos!

Évek óta 30 százalékkal keve-

sebb a szakorvosjelöltek száma a szükségesnél – kilenc szakmában. Hiányoznak az infektológusok (fertőző orvostan), és a most működők között tízen sincsenek a 35 éven aluliak; nincs elég népegészségügyi szakember, holott az ÁNTSZ-nek az EU-elvárások szerint azonnal 350 kellene; a laboratóriumi diagnosztikusok hiánya miatt a legtöbb helyen bio-

lógusok dolgoznak a laborokban; hiányzik a rendszertől 150 patológus – 64 kórbonctani osztályon nincs főállású kórboncnok; kevés a pszichiáter, a radiológus, hiányzik 140 anesztéziológus, alig vannak fiatalok az érsebészetben, az idegsebészetben, több mint harminc állás betöltetlen a kardiológiában. Nincsenek elegenden a szakképzettek az in-

formatikai alapú gyógyításban. Az izotópdiagnosztikában csak három fiatal veszi át a 13 nyugdíjba vonuló munkáját.

Pályaelhagyók

Mindennek a tetejébe: egyáltalán nem lehet arra számítani, hogy valamennyi, igen drágán kiképzett orvos orvosként dolgo-

zik. Aki teheti, második diplomát is szerez, a legtöbben közgazdaságit, jogit, menedzserit. Az egy évfolyamnyi orvosin végzetettek közül mintegy száz – ezt a második diplomát is felhasználva – nem betegágy mellett dolgoznak. Körülbelül 1200-1400-an, vagyis egy teljes évfolyamnyi orvos a jobban fizető gyógyszerismertetőt választja, orvoslátogató lesz. Több száz van az igazi pályaelhagyók – nem használják orvosi tudásukat.

Pénz, pénz, pénz

Az EU-csatlakozással bekövetkező kivándorlás és a heti 48 órás munka bevezetésének hatása pontosan még nem látható, de az biztos, hogy mindkettő növeli a létszámgondokat.

Az orvoshiány alapvető oka persze az alacsony bér. A tavalyi 50 százalékos emelés előtt csupán a halászok jövedelme volt alacsonyabb, mint az egészségügyieké, amely most is a nemzetgazdasági átlag körül van és több mint tízezer forinttal lemarad az oktatás béréitől. Az európai orvosbérek pedig alig belátható messzeségben vannak. Nem beszélünk most a pálya előnyösödéséről, presztízsvesztéséről, a társadalmi elismertség hiányáról, a túlterheltségről, az ebből fakadó hibákról és az orvosok védtelenségéről, a biztosítás hiányáról. A nővérekről, más szakkollegizőről sem beszélünk.

És arról sem, hogy az egymást követő kormányok miért csak beszélnek.

S. E.

Medikusok gyakorlaton. Képünk illusztráció

Fotó: Miskolczi Róbert